

Vijf kerstcadeaus

«Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.» (Jesaja 9:5 HSV)

We leven in een heidense samenleving. In een gesecculariseerde wereld, die de boodschap van de Bijbel steeds minder kent, is de Kerst een soort religieuze folklore geworden. Daarom moeten we onze tijdgenoten uitleggen en herinneren aan de oorspronkelijke betekenis van de Kerst. Wat vieren we eigenlijk?

Begrijpen wie Jezus was, is het voor de hand liggende uitgangspunt om de echte betekenis van Kerst te begrijpen. Als het de geboortedag van Jezus is, moeten we beginnen met het kennen van de persoon van zo'n beroemde verjaardag. Jesaja 9:1-6 toont een formidabel beeld met de namen van de Christus. Laten we niet vergeten dat de naam van een persoon erg betekenisvol was voor de Hebreeën, omdat het een speciaal kenmerk van het karakter onthulde. Dit beeld werd ongeveer 800 jaar voor zijn geboorte "geschilderd". Zo'n verbazingwekkend vooruitzicht geeft meer waarde aan de tekst: de vervulde profetieën versterken altijd ons geloof.

Er worden vijf namen aan Jezus gegeven: Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Opvallend is dat de profeet het enkelvoud gebruikt -«En men noemt Zijn Naam»- in plaats van het meervoud «Zijn Namen». Waarom is dit zo als hij onmiddellijk vijf namen noemt? De attributen die de naam van Jezus kenmerken, vormen een onafscheidelijk en onderling afhankelijk geheel als schakels in een ketting: we kunnen er niet een apart nemen en de anderen afwijzen. Met Christus moeten we het principe van "alles of niets" toepassen. Met andere woorden, we kunnen voor onszelf geen "Jezus op aanvraag" maken. Jezus is al deze vijf realiteiten in één.

Bovendien volgen deze namen een progressieve ontwikkeling. Het is als een raam dat opengaat en het licht beetje bij beetje naar binnen laat. De identiteit van Jezus bereikt zijn hoogtepunt als «Vredevorst». Het sluiten van vrede tussen God en de mens -verzoening door het kruis- was inderdaad de laatste reden voor de komst van Christus naar deze wereld (2 Kor. 5:19-21). Hier ligt het hart van de Kerst: «Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde». Helaas missen veel mensen het volle licht van Jezus identiteit. Ze openen slechts een deel van het raam, waardoor het licht niet volledig binnenkomt. Ze bewonderen Jezus, ze denken dat Hij «Wonderlijk» was of een wijze «Raadsman-Leraar»; maar ze weigeren het geheel -de vijf namen samen- dat Jezus afbeeldt als «het licht der wereld» (Joh. 8:12).

Laten we elk van deze namen eens nader bekijken.

Wonderlijk

Dit is het eerste kenmerk van Jezus. Andere vertalingen gebruiken «Wonderbaar», «Wonderbaarlijk» of «Bewonderenswaardig». De persoon van Jezus fascineert zowel de gelovige als de ongelovige. De eerste reactie als men hem ontmoet, is er een van bewondering. Het verbaast ons niet dat Einstein, een jood maar geen christen, zich als volgt uitdrukte: “De stralende figuur van Jezus heeft een fascinerende indruk op me gemaakt. In werkelijkheid is er maar één plek in de wereld zonder duisternis: de persoon van Jezus”.

Zijn leven was wonderbaarlijk. Jezus leefde voortdurend om goed te doen: hij hielp mensen in nood, troostte de ellendigen, genas de zieken, gaf zichzelf onvoorwaardelijk aan anderen. Zijn medeleven en empathie kenden geen grenzen. De synthese die Petrus van zijn leven maakt is veelzeggend: «...Jezus is rondgegaan, weldoende en genezende allen» (Hand. 10:38).

Zijn karakter was wonderbaarlijk. Zijn goedheid, Zijn vermogen om lief te hebben, Zijn gevoeligheid, Zijn nederigheid, Zijn zelfbeheersing, Zijn zachtmoedigheid sierden te allen tijde Zijn leven. Twee getuigenissen zijn zeer welsprekend. Aan de ene kant, toen Jezus huilde voor het levenloze lichaam van Lazarus, riepen de Joden uit: «Zie, hoe lief Hij hem had!». En enkele ogenblikken daarvoor, was Jezus «verbolgen in de geest en diep ontroerd» (Joh. 11:33-36). Deze twee werkwoorden brengen een intensiteit van gevoelens over die veel groter is dan bij het gemiddelde verdriet. Het andere getuigenis was dat van Pilatus, die geen enkele smet in het leven van Jezus kon vinden. «Ik vind in Hem geen schuld» (Joh. 19:4).

Zijn ondewijs was ook wonderbaarlijk: «...zij stonden versteld over Zijn leer, want Hij leerde hen als gezaghebbende, en niet als de schriftgeleerden» (Mar. 1:22). En zo kunnen we doorgaan met de lijst van redenen die Jezus tot een «bewonderenswaardig» persoon maakt.

Bovendien gaan enkele unieke feiten in Zijn leven verder dan de menselijke verwondering. De wonderbaarlijke manier waarop hij Zijn leven redde door te ontsnappen aan de hevige vervolging die Herodes ontketende, juist om deze pasgeborene te doden. Zijn tegenstrijdige dood als boosdoener toen Hij als heilige had geleefd. Het getuigenis van de centurion naast het kruis, gewend aan tientallen executies, die tijdens Zijn lange lijdensweg dingen zag die niet “normaal” waren en die hem ertoe brachten uit te roepen: «Inderdaad, deze mens was rechtvaardig!» (Luc. 23:47). En wat zullen we zeggen van het verslag van Zijn opstanding, Zijn latere verschijningen en Zijn hemelvaart?

Jezus was dus niet alleen bewonderenswaardig vanwege Zijn biografie, Zijn karakter of Zijn onderwijs, maar ook vanwege deze unieke feiten die aan louter natuurlijke uitleg ontsnappen en ons aanmoedigen om het raam meer te openen en het licht van Zijn namen ons Zijn identiteit te laten onthullen.

Raadsman

Deze naam is een gevolg van de vorige. Als Jezus een gevoelig en empathisch karakter had, in staat was om te luisteren, met een diepe liefde voor mensen en een ongebruikelijke wijsheid, dan zijn dit de ideale vereisten om een goede raadsman te zijn.

De persoonlijke gesprekken van Jezus met verschillende mannen en vrouwen vormen dus een model van dialoog en productieve ontmoeting. Nicodemus, de Samaritaanse vrouw, de zondige vrouw in Simons huis en vele andere voorbeelden tonen ons Jezus als een voortreffelijke Raadsman. Hij was de genezer van hun leven, degene die hun leegten vulde, degene die hun woestijnen in vruchtbare boomgaarden veranderde.

Ook vandaag, in de 21e eeuw, zoeken mensen begeleiding, een soort gids om hun eenzaamheid en onzekerheid te verzachten. Hiervoor geven ze veel geld uit aan waarzeggers, kaartlezers, mediums. Ze willen hun toekomst kennen, ze hebben een fundament nodig voor hun leven. In dit mistige en donkere landschap verschijnt Jezus als de Prins van de Raadsmannen: «Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven» (Mat. 11:28); «Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben» (Joh. 8:12).

In een andere tekst legt Jesaja uit waarom Jezus de allerhoogste Raadsman is: «En op Hem zal de Geest des HEREN rusten, de Geest van wijsheid en verstand, de Geest van raad en sterkte, de Geest van kennis en vreze des HEREN» (Jes. 11:2). Jezus is een buitengewoon unieke Raadsman omdat Hij begiftigd is met de Geest van God. Zijn wijsheid is niet alleen menselijk, maar ook Goddelijk. Dit brengt ons bij de derde naam.

Sterke God

Veel mensen “sluiten het raam” hier. Ze zijn blij met een Wonderbaarlijke man of een uitzonderlijke Raadsman. Voor hen was Jezus een geweldig mens, niets anders. De naam van Christus heeft echter andere eigenschappen die ons naar een hogere dimensie leiden. Als we hier zouden stoppen, zou Kerst alleen maar een triest verhaal zijn van onverdiende vernedering en vervolging. Gelukkig is dit niet het einde. De progressieve manifestatie van zijn identiteit onthult ons dat Hij niet zomaar een man was. «Sterke God» is de volgende stap in onze kennis van de centrale figuur van Kerst.

Jezus was God en is als zodanig sterk, machtig. Zijn leven was een demonstratie van deze bovennatuurlijke kracht: Hij was machtig om de zieken te genezen, de storm tot zwijgen te brengen, de doden leven te geven, de duivelse krachten te domineren. En bovenal was Hij machtig om uit het graf op te staan en het graf leeg achter te laten. Jezus, die in zwakheid werd geboren, versloeg

uiteindelijk de machtigste krachten in deze wereld: dood, zonde en de duivel.

Dit is de reden waarom de eerste christenen geen gevoel van minderwaardigheids hadden: hun Heer zegevierde, de “Christus overwinnaar”. Vandaag de dag moeten we een verliezerscomplex van ons afschudden in een samenleving die graag de “dood van God” verkondigt en het christendom als achterhaald beschouwt, een overblijfsel uit vervlogen tijden. Onze Jezus is een Sterke God en op een dag «zal alle knie buigen en alle tong belijden: Jezus Christus is Here» (Fil. 2:10-11). Kerst is niet zozeer de onschuldige en ietwat naïeve herinnering aan de geboorte van een kind, maar de transcendentale herinnering dat er een Sterke God is die Heer van de Geschiedenis en Heer van mijn leven is, die op een dag over alles zal heersen. In die zin is Kerst een bron van hoop en een uitdaging om over na te denken.

Eeuwige Vader

Het geïsoleerde idee van een Sterke God kan een gevoel van afstand en kilheid overbrengen. Je zou kunnen denken dat de Soevereine en Almachtige, zo groot en “druk” is met belangrijke zaken dat Hij geen tijd heeft om zich met mijn dagelijkse leven bezig te houden en voor mij te zorgen. Dit was het idee dat de Grieken of Romeinen van hun goden hadden.

In het christendom vinden we echter een uniek feit, een verbazingwekkende realiteit, die in geen enkele andere religie voorkomt. Deze Sterke God is tegelijkertijd een intieme Vader die van ieder mens houdt als een kostbaar en uniek schepsel. Jezus, «het beeld van de onzichtbare God» (Kol. 1:15), weerspiegelt deze warme persoonlijke liefde van de Vader. Jezus toonde tijdens zijn dagen op aarde vele malen diepe tederheid, genegenheid en zorg aan velen. De illustratie van de goede Herder is een uitstekend voorbeeld: «Ik ben de goede Herder. De goede Herder zet zijn leven in voor zijn schapen... Mijn schapen zijn van Mij en niemand zal ze uit Mijn hand roven» (Joh. 10:11, 27-28). Merk ook op hoe Jezus aan het einde van zijn leven over Jeruzalem uitroept: «Hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels, en gij hebt niet gewild!» (Luc. 13:34). Bestaat er een grotere uitdrukking van moederlijke liefde?

Dit is een cruciaal punt in de christelijke ervaring. De stap zetten van de derde naam «Sterke God» naar de vierde «Eeuwige Vader» impliceert een persoonlijke ontmoeting waarbij God niet langer een verre “Hij” is, maar een nabije “U”. Het is de beslissende stap die theïsme scheidt van het christendom. Jezus is niet alleen de almachtige God die het universum heeft geschapen (Joh. 1:3), maar ook de Vriend van iedereen die hem volgt (Joh. 15:14-15). Door deze persoonlijke ontmoeting met Jezus, is God niet langer een begrip maar een echte persoon geworden, een persoon met wie ik een levende, hechte relatie kan hebben: «Blijf in Mij, en Ik in u. De rank kan geen vrucht dragen uit zichzelf...» (Joh. 15:4 HSV).

Vredevorst

Het licht bereikt hier zijn maximale intensiteit. Het raam staat nu wagenwijd open. Het hoogtepunt van Jezus' identiteit ligt voor ons. De laatste naam die aan Hem is gegeven, is het gevolg van alle vorige. Christus is geboren om vrede te brengen. Het evangelie is goed nieuws en de boodschap van Kerst vat dit nieuws nauwkeurig samen: «Ik verkondig u grote blijdschap... U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here» (Luc. 2:10-11). Hij is een prins -hoewel Hij in vernedering is geboren- en is gekomen om vrede te brengen.

Het is een vrede op drie niveaus. In de eerste plaats is het vrede met God. De kern van Jezus' missie op aarde was om een brug te slaan tussen God en de mens. Verzoening met God door Christus is de meest dringende behoefte die we als mensen hebben. Kerst is eigenlijk het begin van de meest formidabele reddingsoperatie in de geschiedenis. God kwam naar beneden om de mens te redden uit de gevangenis van zonde. Geen wonder dat Jezus' naam betekent «God redt». Want Hij zal Zijn volk redden van de zonden» (Mat. 1:21 HTB).

Evenzo is het vrede onder de mensen. In een bloedende wereld, waar we getuige zijn van onophoudelijk geweld, is Jezus de enige die de muren en hekken kan neerhalen die families, volkeren, rassen scheiden, want Hij is de bron van vergeving en verzoening. Ten slotte zorgt Jezus voor innerlijke vrede, vrede met jezelf. Hij beloofde: «Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u» (Joh. 14:27). Vrede en vreedestichten zijn onafscheidelijk verbonden aan de persoon van Christus en wij, zijn volgelingen, hebben het grote voorrecht en de grote verantwoordelijkheid om Zijn vrede te weerspiegelen en te verkondigen.

Deze Jezus is het beste kerstcadeau. Het is het geschenk dat God Zelf ons heeft gegeven. Het is het geschenk dat we met anderen kunnen delen. Moge de Wonderbaarlijke, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader en Vredevorst in onze harten leven.

Dr. Pablo Martínez

Dr. Pablo Martínez is psychiater en werkt momenteel in een privépraktijk in Barcelona (Meer informatie: [Medicine of the Person](#)). Hij vervult een gewaardeerde bediening als spreker en leraar in veel Europese landen over onderwerpen als “denken en geloof”, “de therapeutische waarde van het evangelie in emotionele problemen” of “zorg voor jezelf”. Zijn boeken over dergelijke kwesties zijn vertaald in 16 talen. Hij doceert pastoraaltheologie en ook zijn bediening als bijbelleraar wordt zeer gewaardeerd. Hij is erevoorzitter van de Grupos Bíblicos Universitarios (GBU - IFES) in Spanje.

*Copyright © 2021, Dr. Pablo Martínez
Integrale reproductie, zonder wijzigingen, van dit artikel is toegestaan
wanneer de naam van de auteur en de bron worden vermeld
(<http://christian-thought.org/nl/>)*